

კომპანიების შთანთქმისა და შერწყმის მოტივები თანამედროვე ბისზესში

Motives for acquisitions and mergers in modern business

გიორგი ქეხიშვილი - კავკასიის უნივერსიტეტი
მაგისტრი, pplzfly@gmail.com
Giorgi Kevkhishvili - Caucasus University
MBA Student, pplzfly@gmail.com

რეზიუმე. სტატია ეძღვნება კომპანიების შერწყმისა და შთანთქმის მიზეზების გარკვევას. ახსნილია მისი განხორციელების ეტაპები. გარკვეულია შერწყმისა და შთანთქმის მოტივები. განხილულია შერწყმის და შთანთქმის საერთაშორისო პრაქტიკა, კერძოდ განხილულია მსოფლიო ეკონომიკაში საწარმოთა შერწყმის თუ შთანთქმის მაგალითები, რომლებიც დაბოლოვდნენ წარმატებით, ან განიცადეს ფიასკო. ამასთან მოცემულია ის მეთოდები, რომლებიც შეიძლება კომპანიებმა გამოიყენონ შერწყმა-შთანთქმამდე თავდაცვის

საკვანძო სიტყვები: კომპანიების შერწყმა და შთანთქმა, ეკონომიკური მაჩვენებლები, ბაზრის წილი, ბიზნეს გარემო, კონგლომერატი;

Resume: This article is devoted to explaining the reasons for mergers and acquisitions. The stages of its implementation are discussed. The motives for mergers and acquisitions are clear. It examines the international practices of mergers and acquisitions, in particular examples of mergers or acquisitions in the global economy that have ended successfully or failed. It also describes the methods that companies can use to combine protection.

Key words: mergers and acquisitions of companies, economic indicators, market share, business environment, conglomerate.

შესავალი: შევჩერდეთ კომპანიების შერწყმის იმ სახეებზე, რომლებიც უფრო ხშირად გვხვდება პრაქტიკაში. გაერთიანების ხასიათიდან გამომდინარე გამოიყოფა:

- ჰორიზონტალური შერწყმა. ერთიანდებიან კომპანიები, რომლებიც ფუნქციონირებენ ერთ დარგში, აწარმოებენ მსგავს ნაწარმს ან ახორციელებენ ანალოგიურ საწარმოო პროცესებს. ასეთი

შერწყმის დროს ხშირად გამოიყენება კომპანიების შერწყმისა და შთანთქმის იძულებითი მეთოდები (ბაზარზე შევიწროვებიდან დაწყებული რეიდერული მიტაცებით დამთავრებული).

- ვერტიკალური შერწყმა. გაერთიანებიან საწარმოები, რომლებიც ფუნქციონირებენ სხვადასხვა დარგში, დაკავშირებულნი არიან ტექნოლოგიური პროცესით (მაგალითად, სამთო, მეტალურგიული და სამშენებლო კომპანიები). როგორც წინა შემთხვევაში, შერწყმის ცივილიზებული მეთოდებთან ერთად შეიძლება გამოყენებულ იქნეს შერწყმისა და შთანთქმის საკმაოდ ხისტი მეთოდები.

- სახეობითი შერწყმა. იმ ფორმების გაერთიანება, რომლებიც უშვებს ურთიერთდაკავშირებულ საქონელს (მაგალითად, კომპანია, რომელიც უშვებს მეხსიერების ფლეშბარათებს ერთიანდება ფოტოაპარატების წარმოებასთან). კომპანიების შერწყმის ხისტი მეთოდები გამოიყენება იშვიათად, ვიდრე წინა შემთხვევებში.

- კონგლომერატული შერწყმა. სხვადასხვა დარგის საწარმოების გაერთიანებაა, რომლებიც არ არიან დაკავშირებული საწარმოო პროცესის ერთიანობით. ასეთი შერწყმის მიზანი შეიძლება იყოს პროდუქციის ხაზის გაფართოება ან ახალი ბაზრის დაპყრობა (მაგალითად, კომპანია-მწარმოებელი იძენს სუპერმარკეტებს რეგიონში პროდუქციის რეალიზაციის დამატებითი არხების შესაქმნელად). იმის მიხედვით თუ რა დამოკიდებულება აქვს ფორმის ხელმძღვანელობას შერწყმისადმი და შერწყმის და შთანთქმის რა მეთოდები გამოიყენება თითოეულ შემთხვევაში, განარჩევენ:

- მეგობრული შერწყმა, რომლის დროსაც შეთანხმებას მხარს უჭერს ორივე მხრის ხელმძღვანელობა და აქციონერები;

- მტრული შერწყმა, რომელიც ტარდება საწარმოს ხელმძღვანელობის-სამიზნე კომპანიის სურვილის წინააღმდეგ.

იმისთვის რომ უფრო დეტალურად განვსაზღვროთ შერწყმისა და შთანთქმის მომავალი ცვლილებები და ეფექტები უნდა გამოვკვლიოთ იქნას ამ პროცესების დამახასიათებელი ფორმები.

საწარმოთა შერწყმის ფორმების დახასიათება

საწარმოს შერწყმის ფორმები	იურიდიული სტატუსის ცვლა	მართვის უფლებამოსილების ცვლა	სუბორდინაციური კავშირების ფორმირების ხერხები
ინტეგრაცია	სტატუსი იცვლება ორივე საწარმოში	უფლებამოსილებები გადანაწილდება	იქმნება ახალი საწარმო, რათა გადაეცეს მომავალში იმ საწარმოების აქტივები, რომლებიც ერთიანდებიან
შთანთქმა	ერთი საწარმოს სტატუსი იცვლება, მეორესი არა	რამოდენიმე ან ერთერთი მონაწილეს უფლებამოსილებები წყდება	ერთერთი საწარმოს ლიკვიდაცია მომავალში მისი აქტივების სხვა საწარმოსთვის გადასაცემად
დაქვემდებარება	სტატუსი არ იცვლება	ერთერთი საწარმოთაგანი კარგავს უფლებამოსილების ნაწილს	კონტროლის მოპოვება საწარმოს აქციების შეძენის გზით
კონსოლიდაცია	სტატუსი არ იცვლება	რამოდენიმე საწარმო კარგავს უფლებამოსილების ნაწილს	კონტროლის მოპოვება საწარმოს აქციების შეძენის ან მათი გაცვლის გზით
მთავარი საწარმოს შექმნა	სტატუსი არ იცვლება	უფლებამოსილების ნაწილი გადაეცემა კვლავ შექმნილ საწარმოს	შერწყმული საწარმოების აქციების გადაცემა კვლავ შექმნილ საწარმოსთვის

შერწყმასა და შთანთქმას თავისი თავისებურებები გააჩნიათ იმის მიხედვით, თუ რომელ ქვეყანაში ან მსოფლიოს რომელ რეგიონში ხდება ეს შერწყმა. აშშ-ში შერწყმისა ან შთანთქმის პროცესები მიმდინარეობს, პირველ რიგში, დიდ ფორმებთან მიმართებაში. ევროპაში ეს პროცესები განსხვავებულად მიმდინარეობს, ამ დროს დიდი კომპანიები შთანთქავენ წვრილ და საშუალო კომპანიებს, ასევე მცირე საოჯახო ფორმებს და სააქციო საზოგადოების საწარმოებს, რომლებიც ფუნქციონირებენ მომიჯნავე დარგებში.

სინერგიული ეფექტის მიღება მნიშვნელოვანი მოტივია შერწყმის და შთანთქმის დროს.

ძირითადი მიზეზი კომპანიის სტრუქტურის შეცვლისა შერწყმისა და შთანთქმის სახით - ეს არის სწრაფვა მიიღოს და გააძლიეროს სინერგიული ეფექტი (ურთიერთშემავსებელი ქმედება კომპანიის აქტივებისა, რომლებიც შეერთდნენ);

სინერგიული ეფექტი შეიძლება გაჩნდეს შემდეგი გარემოებების წყალობით:

- ეკონომიით, ეს განპირობებულია მოქმედების მასშტაბებით;

- ურთიერთშემავსებელი რესურსების კომბინირებით;

- ფინანსური ეკონომიით ტრანზაქციული გასავლების შემცირების გზით;

- საბაზრო მდგრადობის ზრდით კონკურენციის შემცირებით (რაც გამომდინარეობს მონოპოლიის მოტივიდან)

- სამეცნიერო-საკვლევ და საცდელ - კონსტრუქტორულ სამუშაოების სფეროში საერთო მოღვაწეობით.

მასშტაბის ეკონომია, ის მიიღწევა მაშინ, როცა ხარჯის სიდიდე პროდუქციის ერთეულზე მცირდება პროდუქციის წარმოების მოცულობის ზრდასთან ერთად. ერთერთი ძირეული ელემენტი ასეთი ეკონომიის არის მუდმივი ხარჯის გადანაწილება პროდუქციის დიდ რაოდენობაზე, რომელსაც უშვებს. მასშტაბის ხარჯზე ეკონომიის პირველადი იდეა მდგომარეობს იმაში, რომ იზრდება სამუშაოს მოცულობა იგივე საწარმოო სიმძლავრით და არსებული ინფრასტრუქტურით, იმავე რაოდენობის თანამშრომლებით და უცვლელი რესურსების სისტემის განაწილებით და ფინანსური საშუალებებით. სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, რომ გამოვიყენოთ არსებული რესურსები უფრო ეფექტურად. მიუხედავად ამისა, ყოველთვის უნდა გასათვალისწინებელია ის, რომ, რომ არსებობს წარმოების რაოდენობის გაზრდის განსაზღვრული ზღვარი, რომლის

დროსაც წარმოების ხარჯები შეიძლება არსებითად გაიზარდოს, რაც მომავალში მიგვიყვანს რენტაბელობის დაცემასთან.²²

და მაინც ამასთან აუცილებელია ავლნიშნოთ, რომ კომპანიის შთანთქმა უკვე მოქმედ სტრუქტურაში- ძალიან რთული პროცესია. ამიტომ ზოგიერთი კომპანია, როცა განახორციელებს შერწყმის პროცესს და არ გააჩნიათ ერთიანი მეურნეობრიობის პოლიტიკა, აგრძელებენ მტრულ ურთიერთობას და კონკურენციას ერთმანეთთან, თუმცა ისინი უკვე ერთი კომპანიას წარმოადგენს და უნდა გაატარონ ერთი საერთო მიზანმიმართული პოლიტიკა, რომ მიაღწიონ გაერთიანებული კომპანიის დასახულ ინტერესებს. ამასთან მართვის ცალკეული ფუნქციების ცენტრალიზებითაც კი ასეთი მიდგომის დროს უკვე გაერთიანებულ კომპანიასაც ვერ აღწევს ეკონომიურ ეფექტს. გარდა ამისა, თუ კორპორაციას აქვს რთული სტრუქტურა, პირველ რიგში კონგლომერატიული ტიპის, მაშინ პირიქით, ამან შეიძლება გამოიწვიოს მმართველი პერსონალის მნიშვნელოვანი რიცხოვნობის ზრდა და მნიშვნელოვანი რაოდენობის „ზედმეტი“ მენეჯერების და საშუალო რგოლის ხელმძღვანელების თანამდებობების შექმნა.

ურთიერთშემავსებელი რესურსები. შერწყმა შეიძლება ჩაითვალოს მიზანშეწონილად და პრაქტიკულად განხორციელებადად, თუ კომპანიებს აქვთ განზრახვა შერწყმისა და გააჩნიათ ურთიერთშემავსებელი რესურსები. თუ ერთერთ კომპანიაში განსაზღვრული რესურსების უკმარისობაა (მატერიალური, ადამიანური, სამეცნიერო), ხოლო მეორეში - მათი სიჭარბე, ეს შეიძლება ორივე კომპანიისათვის საერთო სარგებლის მომტანი იყოს, როდესაც ისინი შეერწყებიან და შეძლებენ უზრუნველყონ ეფექტური საქმიანობა. ბუნებრივია ასეთი კომპანიების ღირებულება

კასრაძე თ. კომპანიების შერწყმა-შესყიდვის გლობალური ტენდენციები. შრომების კრებული - გლობალიზაციის გამოწვევები. ეკონომიკასა და ბიზნესში. თბილისი: თსუ, 2017

შერწყმის შემდეგ არსებითად გაიზრდება, და ჯამში ისინი უფრო ძვირი ეღირება, ვიდრე შერწყმამდე. იმიტომ რომ ყოველი კომპანია მიიღებს მოთხოვნად რესურსებს მნიშვნელოვნად იაფად, ვიდრე ისინი დაუჯდებოდა ამ კომპანიას საჭიროების შემთხვევაში დამოუკიდებლად შეძენისა და საკუთარი ფინანსების ჩადების დროს.

შერწყმა ურთიერთშემავსებელი რესურსების მიღების მიზნით დამახასიათებელია როგორც დიდი ფირმებისთვის, ასევე მცირე ფორმის საწარმოსთვის. უფრო ხშირად დიდი კომპანიების მხრიდან შთანთქმის საგანი ხდება ასეთი პატარა საწარმოები, რადგან მათ ამით შეეძლება მოძებნონ კომპონენტების სწრაფი შემცვლელი ბაზრის პირობებში შემდგომი საქმიანობისთვის. მცირე ზომის საკუთრების საწარმოები დროდადრო უშვებენ უნიკალურ და მოსახლეობისთვის უკიდურესად საჭირო პროდუქციას, მაგრამ თავისი სპეციფიკის ფარგლებში არ გააჩნიათ შესაძლებლობა მოახდინონ მსხვილმასშტაბიანი წარმოება და თავისი პროდუქციის დიდი რაოდენობით რეალიზება. დიდ კომპანიებს შეუძლიათ დამოუკიდებლად შექმნან მათთვის საჭირო კომპონენტები, ასევე შეუძლიათ მიიღონ მათზე უფრო სწრაფი წვდომა, თუ მოახდენენ შერწყმას იმ კომპანიასთან, რომელიც უკვე აწარმოებს მოცემულ პროდუქციას საერთო ბაზარზე.

ხანდახან კომპანიების შერწყმის დროს მათი ხელმძღვანელები მიისწრაფიან გახდნენ ძირითად მოთამაშეებად- მონოპოლისტებად ბაზარზე. ამ შემთხვევაში შერწყმა იძლევა საშუალებას კომპანიისთვის შეამციროს საფასო კონკურენცია, რომ ისე არ გამოვიდეს, რომ მყიდველისთვის ბრძოლაში ნებისმიერი მწარმოებელი განწირული იყოს მინიმალური შემოსავლისთვის. თუმცა ბევრ ქვეყანაში მოქმედი ანტიმონოპოლური კანონმდებლობა ზღუდავს შერწყმას ფასების გაზრდის აშკარა განზრახვის გამო.

ეკონომია. სარგებელი, რომელიც მიიღება შერწყმისგან, შეიძლება გამოყენებული იქნეს ეკონომიის სახით ძვირი სამუშაოების შესრულებისას, უახლესი ტექნოლოგიების დამუშავებისას და ახლის

შესაქმნელად, პროდუქციის სახით, რომელსაც ადრე არ უშვებდნენ, ასევე მნიშვნელოვანი ინვესტიციების მოსაზიდად ახალ ტექნოლოგიებში და ახალ პროდუქტში. მაგალითად, ერთი ფირმის შტატში შეიძლება იყოს ბევრი ნიჭიერი ინჟინერ მკვლევარი, რაციონალიზატორი, მენეჯერი, პროგრამისტი და მისი მსგავსნი, მაგრამ აღნიშნულ ფირმას არ გააჩნია მოთხოვნადი ინფრასტრუქტურა და მოთხოვნადი სიმძლავრე მოგების მისაღებად ახალი პროდუქციისგან, რომელსაც ისინი ამუშავებენ. მეორე კომპანიას შეიძლება ჰქონდეს მკვეთრად დალაგებული არხები პროდუქციის რეალიზაციისათვის, მაგრამ მისი თანამშრომლები შემოქმედებითად შეზღუდულნი არიან. .მაგრამ თუ ეს კომპანიები გაერთიანდებიან, ისინი ერთად შეძლებენ გადაჭრან მათ წინაშე წამოჭრილი ყველა პრობლემა. შერწყმის შედეგად შეიძლება გაერთიანდეს გარდამავალი სამეცნიერო იდეები და ფულადი საშუალებები, რომლებიც საჭიროა ამ იდეების რეალიზაციისთვის. შერწყმის ასეთი სახე უფრო მეტად დამახასიათებელია შემოქმედი ახალგაზრდებისთვის.

მართვის ხარისხის ამღლეზა. კომპანიების შერწყმას და შთანთქმას შეიძლება თან ახლდეს დიფერენცირებული ეფექტიანობის მიღწევის მიზანი. ეს მიზანი მდგომარეობს შემდეგში: ხელმძღვანელობა აღიარებს, რომ ერთერთი ფირმის აქტივების მართვა იყო არაეფექტური, თუმცა შერწყმის შემდეგ მიიღება ადმინიტრაციული და საკადრო ზომები კორპორაციის აქტივების ეფექტური მართვისთვის. ბუნებაში არსებობს ბევრი კომპანია, რომელთა საქმიანობის ეფექტურობის ზრდას აფერხებს უზარმაზარი მართვის აპარატი, რომელსაც არ გააჩნია შემოქმედად აზროვნება. ასეთი კომპანიები შეიძლება შთაინთქას დიდი ფირმების მხრიდან, რომლებსაც გააჩნიათ უფრო თანამედროვე მართვის სისტემა.

საგადასახადო მოტივები. მოქმედი თანამედროვე საგადასახადო კანონმდებლობა ახდენს ხანდახან მასტიმულირებელ გავლენას შერწყმისა და შთანთქმის პროცესზე, რომლებმაც შეიძლება გამოიწვიოს გადასახადის შემცირება ან საგადასახადო შეღავათის.

მაგალითად, დიდ მომგებიან ფირმისთვის, რომელსაც აქვს მნიშვნელოვანი საგადასახადო ტვირთი, ხელსაყრელია შეიძინოს კომპანია დიდი საგადასახადო შეღავათებით, რის შედეგადაც შეიძლება დაიზოგოს ბიუჯეტში გადასახადები საგადასახადო შეღავათების რაციონალური გამოყენებით, მაგრამ ყურადსაღებია მისი მოგების დონე, ეს შეიძლება არ აღმოჩნდეს საკმაო უპირატესობად.

წარმოების დივერსიფიკაცია. ეს არის ჭარბი რესურსის გამოყენების შესაძლებლობა. ეს არის ერთერთი შერწყმისა და შთანთქმის მიზეზი - დივერსიფიკაცია ბიზნესის სხვა სახეებში. დივერსიფიკაციას მივყავართ შემოსავლების სტაბილურ შემოდინებამდე, რაც ხელსაყრელია როგორც მოცემული კომპანიის თანამშრომლებისთვის, ასევე მომხმარებლისთვის, რაც მიიღწევა საქონლის ასორტიმენტის და მომსახურების ეფექტის გაფართოებით. თუ კომპანიაში გამოჩნდა დროებით თავისუფალი რესურსი, მაშინვე ჩნდება მისი შესყიდვის მოტივაცია. ეს მოტივი ჩვეულებრივ უკავშირდება მეწარმეთა იმედებს ხელსაყრელად შეცვალონ თავიანთი ბიზნესი, აიღონ ორიენტაცია ახალი რესურსების და უახლესი ინოვაციური ტექნოლოგიების მისაღწევად.

სხვაობა კომპანიის საბაზრო ფასსა და მისი ჩანაცვლების ღირებულებებს შორის. უფრო ხშირად გაცილებით ადვილია იყიდო უკვე გამართული საწარმო, თავისი პერსონალით და მენეჯერით, ვიდრე ააშენო ახალი და შეარჩიო მისთვის საკადრო მუშაკები. ეს მიზანშეწონილია იმ შემთხვევაშიც, როდესაც სამიზნე კომპანიის საბაზრო ფასი ფულადი გამოხატულებით გაცილებით ნაკლებია, ვიდრე მისი აქტივების გაცვლის ღირებულება.

სხვაობა სალიკვიდაციო და მიმდინარე საბაზრო ღირებულებას შორის. სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ არის შესაძლებლობა „იაფად იყიდო და ძვირად გაყიდო“. ხშირად კომპანიის სალიკვიდაციო ღირებულება გაცილებით მაღალია, ვიდრე მისი მიმდინარე საბაზრო ღირებულება. ამ შემთხვევაში ფირმა, მისი მაღალ ფასად შეძენის

შემთხვევაშიც, ვიდრე იგეგმებოდა, მომავალში შეიძლება გაიყიდოს „ბითუმად“, ანუ ნაწილ ნაწილ, ამ ღონისძიებით ფირმის გამყიდველი საგრძნობ ფინანსურ შემოსავალს იღებს.

დასკვნა. მენეჯერების პირადი მოტივები ინტერპრეტირდება როგორც სწრაფვა გაიზარდოს კომპანიის ხელმძღვანელობის პოლიტიკური წონა. ეჭვგარეშეა, რომ ხელმძღვანელობის ყველა გადაწყვეტილება რაც შეეხება შერწყმას და შთანთქმას უნდა იყოს დაფუძნებული ეკონომიკურ მიზანსწრაფვაზე და მხოლოდ მასზე, ყოველგვარი ლირიკული მოტივების გარეშე. თუმცა ისტორია ცხადყოფს, რომ ხანდახან გადაწყვეტილებები მიიღება ძალიან სწრაფად მმართველის პირად მოტივებით, ვიდრე ყოველმხრივი ეკონომიკურ ანალიზით. ეს სრულებით ახსნადია, რადგანაც კომპანიის ხელმძღვანელობას არ სურს გაუზიაროს თავიანთი ძირითადი პრეროგატივა (ძალაუფლება) ამასთან პრეტენზია აქვთ შრომის დიდ ანაზღაურებაზე, ძალაუფლების მასშტაბები და ანაზღაურებაც პირდაპირ დამოკიდებულია კორპორაციის სიდიდეზე. რა თქმა უნდა კომპანიის მასშტაბების გაზრდის შემთხვევაში ჩნდება მოთხოვნა გამოიყენონ გადახდები სხვადასხვა სახის პრემიებისთვის, რათა წაახალისონ საშუალო რგოლი. ეს გადახდები წარმოადგენენ მენეჯერების ხელფასის მნიშვნელოვან წილს და მიბმულია მათ მიერ მართული კომპანიის ღირებულებასთან. ამასთან დაკავშირებით მენეჯერებისთვის არსებობს პირდაპირი სტიმული შემდგომში გამოიყენონ თავიანთი მოგება ახალი აქტივების შეძენისთვის თავისი ბიზნესის ნებისმიერ სფეროში.

გავლენის გეოგრაფიის გაფართოება. კომპანიის გეოგრაფიის გაფართოება ქმნის კარგ წინაპირობას ახალ ბაზრებზე გასასვლელად, მაშინ როცა ტრადიციული ბაზრის შესაძლებლობები ახლოსაა ამოწურვასთან. გარდა ამისა, როცა კომპანია ხდება ტრანსნაციონალური იგი ამცირებს ლოკალური პოლიტიკური და ეკონომიკური რისკების შესაძლებლობას, აძლიერებს თავის პოზიციებს ხელისუფლებასთან მოლაპარაკების დროს.

ეკონომიური უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, (თანმდევრი მოტივი-საბაზრო პოზიციების გაძლიერება). უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მოტივი(მათ შორის ეკონომიურიც)-ნედლეულის მიწოდების დაქვემდებარების და მზა პროდუქციის გაყიდვის შესახებ, მათზე ფასების განსაზღვრა, საკმაოდ მნიშვნელოვანი საფუძველია ვერტიკალური ინტეგრაციისთვის.

კაპიტალის გატანა საზღვარგარეთ. ფირმა თანხმდება შერწყმასა და შთანთქმას, რათა უზრუნველყოს ფულის საზღვარგარეთ გატანა. კაპიტალის უსაფრთხოების მოტივი გადამწყვეტია ამ შემთხვევაში.

აქციებზე მოგების ზრდა. შერწყმის შემდეგ PPS/EPS (აქციების ფასი/მოგება აქციაზე) მაღალი მაჩვენებლის მიზეზი არის ის, რომ ინვესტორებს იზიდავს მოგების სწრაფი ზრდა ახლო მომავალში. თუ კომპანიამ მიაღწია ამ მაჩვენებლის ზრდას ისეთი კომპანიების შეძენის ხარჯზე, რომლებსაც აქვთ ზრდის ნელი ტემპი და PPS/EPS -ს დაბალი მაჩვენებელი, მაშინ მას მოუწევს გააგრძელოს შემდგომი შერწყმა, რომ შეინარჩუნოს ეს დადებითი ტენდენცია.

გარდა ინტეგრაციის ტრადიციული მოტივებისა, შეიძლება შეგვხვდეს სხვა, არაორდინალური მოტივები. მაგალითად, კომპანიებისთვის შერწყმა არის ერთერთი ხერხი წარმატებულად წინ აღუდგნენ მოქმედ ბაზარზე უფრო ძლიერ მონოპოლიური კომპანია-კონკურენტების ეკსპანსიას. საერთოდ, შერწყმის ან შთანთქმის ყველა ოპერაცია ბიზნესში შეიძლება გავთვალთ წინასწარ, ამისათვის საკმარისია გქონდეს ზოგიერთი მონაცემი სამიზნე კომპანიის შესახებ, რომელთანაც მოხდება მომავალი შთანთქმა. გამოთვლების შედეგებიდან გამომდინარე აირჩევა შთანთქმის მომავალი სტრატეგია.

გამოყენებული ლიტერატურა

1. The Economist, 'The new rules of attraction', 15 Nov 2014
2. Barusch R. "WSJ M&A 101: A Guide to Merger Agreements". WSJ Deal Journal. Retrieved 19 August 2013
3. Hof R. "Attention Startups: Here's How To Get Acqui-Hired By Google, Yahoo Or Twitter". Forbes. 2014.